

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 15P/122/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7723202923
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Uhrínová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2023:7723202923.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňa JUDr. Jana Uhrínová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.X.XXXX, C., nar. XX.X.XXXX, D., nar. X.XX.XXXX, všetci bytom E. XXX, zastúpení kolíznym opatrovníkom F. G. H., zamestnankyňou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, deti rodičov: matka I. A., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, toho času v ÚVTOS Sučany a otec F. A., nar. X.XX.XXXX, bytom E. XXX, za účasti F. A., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX a F. A., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I./ Zveruje maloleté deti A.: B., nar. XX.X.XXXX a C., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti F. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XXX, ktorý bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia.

II./ Právo zastupovať maloleté a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

III./ Zveruje maloletého D. A., nar. X.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti F. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia.

IV./ Právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

V./ Zaväzuje matku i otca povinnosťou prispievať na výživu každého jedného maloletého dieťaťa sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré je aktuálne vo výške 36,83 Eur, ktoré sú matka i otec povinní platiť vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred, od právoplatnosti tohto rozsudku do budúcnosti.

VI./ Matka i otec sú povinní počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti detí, poukazovať výživné Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny F., J. X, F., číslo účtu: J. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

VII./ Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1./ Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.7.2023 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce (ďalej len navrhovateľ) návrh, ktorým by boli maloleté deti A. a to: B., nar. XX.X.XXXX, C., nar. XX.X.XXXX a D., nar. X.XX.XXXX, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti F. A., nar. XX.X.XXXX. Návrh odôvodnil tým, že matka je vo výkone trestu odňatia slobody a otec by starostlivosť o

deti nezvládol z dôvodu jeho vážneho zdravotného stavu. Navrhovateľ zároveň žiadal zaviazať rodičov výživným v minimálnom rozsahu.

2./ Matka a otec sa k návrhu nevyjadrili.

3./ Navrhovateľ a kolízny opatrovník na pojednávaní konanom dňa 3.10.2023 uviedli, že navrhujú zveriť mal. B. a C. do náhradnej osobnej starostlivosti F. A. a mal. D. do náhradnej osobnej starostlivosti F. A.. Jedná sa o jeho plnoletú staršiu sestru. D. má k nej vytvorenú lepšiu pozitívnejšiu citovú väzbu než k pánovi A..

4./ Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom návrhu, s predloženými listinnými dôkazmi, vylúchom účastníkov a zistil tento skutkový stav:

5./ Uznesením Okresného súdu Michalovce č. k. 23P/54/2023 - 17 zo dňa 24.3.2023, právoplatného dňa 20.4.2023 boli maloleté deti A.: B., C., D., K. neodkladným opatrením zverené do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti sestry L. A. z dôvodu, že matka maloletých detí mala nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody a otec by starostlivosť o deti nezvládol z dôvodu vážneho zdravotného stavu.

6./ Rodinu menovaných detí navrhovateľ eviduje od roku 1996. Rodičia maloletých detí boli opakovane odsúdení za rôzne trestné činy. Na základe odporúčaní orgánu SPODaSK s rodinou dlhodobo vykonávajú opatrenia terénnou formou Centrum pre deti a rodiny Michalovce a TSP obce Iňačovce. Rodina menovaných detí býva v obecnom bytovom dome v dvojizbovom byte, z ktorých je jedna izba zariadená ako spálňa spojená s obývačkou a druhá ako kuchyňa. Izby sú zariadené nevyhnutným nábytkom, prevažne lôžkami. V centrálnej izbe sa nachádzajú dve veľké postele, v ktorých sú uložené potraviny a ošatenie. Vykurované sú pieckou na tuhé palivo, ktorá slúži aj na prípravu jedla. V byte je zavedená elektrina a spoločný vodovod sa nachádza priamo pred bytovým domom. Príjem do rodiny pozostáva z prídavku na deti a rodičovského príspevku. Rodina s maloletými deťmi je dlhodobo v nepriaznivej rodinnej a sociálnej situácii, zlyháva vo viacerých funkciách. Otec mal. detí je v zdravotne nepriaznivom stave, má amputovanú časť chodidla, je ťažko chorý, v čase návštev ho navrhovateľ nachádza ležať v posteli, nechodí a nekomunikuje, zanedbáva vlastný zdravotný stav. Nenavštevuje žiadnych lekárov a nemá žiadne lekárske potvrdenie o svojom zdravotnom stave. V rodine v minulosti bola signalizovaná prítomnosť alkoholu u otca, zanedbávanie starostlivosti o maloleté deti, zanedbávanie povinnej školskej dochádzky zo strany rodičov.

7./ Matka je od 14.3.2023 vo výkone trestu odňatia slobody v Sučanoch, koniec trestu je stanovený na deň 14.9.2025.

8./ O zverenie mal. detí do NOS počas doby, kedy bude matka vo výkone trestu odňatia slobody prejavili záujem dospelé sestry mal. detí, F. a L. A., ktoré majú vlastné domácnosti a v nich majú vytvorené vhodné podmienky k tomu, aby mohli zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť

9./ Počas výkonu zabezpečovania starostlivosti náhradný rodič, L. A. zistila, že mal. deti ju nerešpektujú a po vzájomnom rozhovore s ďalším príbuzným a to bratom biologického otca mal. detí F. A., ktorý býva v tom istom dome ako sestra mal. detí sa navzájom dohodli, že starostlivosť o mal. deti bude zabezpečovať pán A., nakoľko sa všetci nachádzajú v jeho domácnosti a mal. deti majú s ním vytvorený pekný vzťah a ako sa ukázalo mal. deti ho aj rešpektujú. Všetky deti v domácnosti pána A. majú nastavené pravidlá a pevný režim, ktorý deti dodržiavajú a rešpektujú ho.

10./ Mal. deti a pán A. majú medzi sebou vytvorené obojstranne pekné vzťahy a jeho domácnosť poznajú, nakoľko sa od marca tohto roku v tejto domácnosti zdržiavajú. Mal. deti D. a C. navštevujú Základnú školu, v E.. Pediatrickou mal. detí je F. M..

11./ Na pojednávaní bola prítomná aj manželka F. A., ktorá vyjadrila svoj súhlas so zverením mal. B. a C. do náhradnej osobnej starostlivosti jej manžela.

12./ Takisto na pojednávaní vyjadril súhlas F. A., aby mu boli zverené do starostlivosti mal. B. a C. a tiež F. A. súhlasila s tým, aby bol do jej starostlivosti zverený mal. D..

13./ Zo záverečnej správy Referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 7.9.2023 (čl. 23 spisu) ohľadne F. A. súd zistil, že navrhovateľ nenašiel závažnú patológiu, ktorá by tvorila prekážku v zabezpečovaní náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté deti.

14./ Z lekárskej správy o zdravotnom stave F. A. (čl. 13 spisu) súd zistil, že je zdravotne spôsobilý vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté deti.

15./ Navrhovateľ predložil aj výpis z registra trestov F. A. (čl. 14-15 spisu).

16./ Podľa § 45 ods. 1 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o rodine), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

17./ Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

18./ Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

19./ Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

20./ Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

21./ Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

22./ Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v

exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

23./ Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24./ Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25./ Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26./ Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danom prípade je v najlepšom záujme maloletých detí, aby boli maloleté deti B. a C. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti F. A. a maloletý D. do náhradnej osobnej starostlivosti sestry F. A., ktorí im zabezpečujú starostlivosť v potrebnom rozsahu. Súd pri zverení maloletých detí do náhradnej starostlivosti uprednostní blízku osobu, ak má vytvorené vhodné podmienky. Náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou a táto forma starostlivosti je v súčasnej dobe najlepším možným riešením životnej situácie maloletých detí A., ktoré budú môcť vyrastať v prirodzenom rodinnom prostredí.

27./ O výživnom súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 62 zákona o rodine a zaviazal rodičov maloletých detí prispievať na výživu sumou 30% zo sumy životného minima. Vyživovacia povinnosť v minimálnom rozsahu bola obom rodičom uložená vzhľadom na počet vyživovacích povinností k maloletým deťom (rodičia majú vyživovaciu povinnosť k deviatim maloletým deťom), vzhľadom na príjmové pomery rodičov (rodičia poberajú dávky v hmotnej núdzi) a tiež s prihliadnutím na zdravotný stav otca.

28./ Rodičia sú povinní platiť výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

29./ O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozhodnutie smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).